

Handläggare
Blagica Kaleova Bodén
Telefon: 08 508 33 895

Till
Förskolenämnden
2023-10-24

Stockholms stads trygghetsprogram 2024-2027

Svar på remiss från kommunstyrelsen, KS 2023/739

Förvaltningens förslag till beslut

1. Förskolenämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.
2. Paragrafen justeras omedelbart.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har remitterat "Stockholms stads trygghetsprogram 2024–2027" till förskolenämnden för yttrande eftersom programtiden för Stockholms stads trygghetsprogram 2020-2023 löper ut under året.

Kommunfullmäktige antog 2021 Stockholms stads trygghetsprogram 2020-2023 (dnr KS 2019/1939). Med anledning av att programtiden löper ut under år 2023 har ett förslag till reviderat program tagits fram för perioden 2024–2027. Programmet är ett styrdokument som gäller för samtliga nämnder och bolagsstyrelser.

Förvaltningen ställer sig i huvudsak positiv till programförslagets sakliga innehåll. Programmets struktur har setts över, vilket förvaltningen anser har bidragit till en tydligare innehåll i programmet. Förvaltningen menar emellertid att förskolans roll bör ytterligare lyftas upp både i avsnittet om det förebyggande arbetet och i avsnittet om det trygghetsskapande arbetet.

Bakgrund/Ärendet

Kommunstyrelsen har remitterat "Stockholms stads trygghetsprogram 2024–2027" till förskolenämnden för yttrande eftersom programtiden löper ut under året. Nämndens yttrande ska lämnas senast den 27 oktober 2023.

Det övergripande målet för stadens samlade brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete är att Stockholm ska vara och upplevas som

en trygg och säker stad. Samtliga nämnder och bolagsstyrelser ska verka för att långsiktigt minska bakgrundsorsakerna till brott och otrygghet som segregation, ekonomisk och social utsatthet, otrygga familjeförhållanden och planering och skötsel av den offentliga miljön. Stadens vision är att inte ha några särskilt utsatta eller utsatta områden samt att öka tryggheten i hela staden.

Kommuner har genom lag (2023:196) om kommuners ansvar för brottsförebyggande arbete ett ansvar för det brottsförebyggande arbetet. Lagen syftar till att säkerställa att kommunernas brottsförebyggande arbete är effektivt och kunskapsbaserat.

Trygghetsprogrammet är ett styrdokument som anger inriktning för stadens brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete samt tydliggör ansvarsfördelning för stadens nämnder och bolagsstyrelser utifrån gällande lagar och ansvarsområden. Programmet anger hur nämnder och bolag kan arbeta brottsförebyggande på ett kunskapsbaserat sätt och i linje med den metod som rekommenderas av Brå (Brottsförebyggande rådet). Programmet ger en struktur för hur stadens brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete ska planeras, genomföras, kommuniceras och följas upp.

Programmet ska också vägleda stadens verksamheter i att bedriva ett målmedvetet brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete som utgår från aktuella data, kartläggningar, orsaksanalyser och åtgärder samt tydliggöra vikten av en långsiktig planering och samverkan internt i staden och med externa aktörer.

Därtill ska programmet säkerställa att arbetet utgår från stadens samlade hållbarhetsarbete i Agenda 2030 och genomsyras av ett jämställdhetsperspektiv, barnperspektiv, funktionshinderperspektiv, hbtqi-perspektiv samt äldreperspektiv.

Trygghetsprogrammet föreslås fortsatt utgå från fyra fokusområden:

- Förebyggande arbete
- Riktade sociala insatser
- Stadens offentliga miljö
- Stadsutveckling

Förslaget till programmet har uppdaterats utifrån den nya lagstiftningen så att fokusområdet *förebyggande arbete* omfattar även arbetet mot välfärdsbrott och otillåten påverkan. Välfärdsbrott innebär felaktigt nyttjande av skattemedel, vilket riskerar att hota legitimiteten för både välfärden och det offentliga. Otillåten påverkan är ett samlingsbegrepp för handlingar som syftar till att påverka en tjänsteperson eller förtroendevald att agera på eller fatta beslut som de

känner sig tvingade till. Otillåten påverkan är ett av flera förfaranden inom välfärdsbrottsligheten.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom förskoleförvaltningen.

Ärendet kommer att behandlas av den fackliga samverkansgruppen den 16 oktober 2023. Funktionshinderrådet kommer att få möjlighet att behandla ärendet vid sammanträdet den 18 oktober 2023.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Programmets struktur

Förvaltningen ser positivt på att programmets struktur har förbättrats, vilket gör att programmets mål, ansvarsfördelning och mandat har förtydligats, t.ex. i avsnittet om hur staden arbetar brottsförebyggande och trygghetsskapande (s.20).

Programmets sakinhåll

Förvaltningen vill belysa flera viktiga delar när det gäller programförslagets sakliga innehåll. Programförslaget innehåller en gemensam begreppsram, vilket förvaltningen ser som en viktig grund för samverkan inom staden. Barnperspektivet lyfts fram tydligt, både inom programmets prioriterade områden och som helhet, vilket är mycket positivt.

Förvaltningen anser dock att programmet bland annat tydligare bör belysa och förstärka förskolans betydelse i det brottsförebyggande arbetet, inklusive socialprevention samt det trygghetsskapande arbetet.

Förskolans roll i det brottsförebyggande och trygghetsskapande arbetet

Förskolans (och skolans) komplexa uppdrag är viktigt för det brottsförebyggande arbetet på flera sätt. Förskolans pedagogiska verksamhet och skolförberedande uppdrag att ge goda möjligheter för att fler ska klara skolan, gör att risken för utanförskap och för barn och unga att hamna i kriminalitet minskar. Barns deltagande i förskolan samt förskolans roll för barns språkutveckling är en annan viktig del i det förebyggande arbetet, särskilt i stadens socioekonomiskt utsatta områden.

Förskolan har även en viktig funktion i det förebyggande trygghetsskapande arbetet, bland annat genom att tidigt uppmärksamma barn som riskerar att fara illa och erbjuda särskilt stöd i ett tidigt skede. Öppna- och introduktionsförskolor bidrar också till det trygghetsskapande arbetet i staden då de erbjuder en

mötesplats för föräldralediga nyanlända och andra vuxna med barn i åldern 0–5 år.

Mot denna bakgrund vill förvaltningen uppmärksamma förskolans roll i stadens brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete. Det är förvaltningens mening att förskolans roll ytterligare bör lyftas upp både i avsnittet om det förebyggande arbete och i avsnittet om det trygghetsskapande arbetet.

Förebyggandet av välfärdsbrott

Inom ramen för det brottsförebyggande arbetet lyfter programmet det systematiska arbetet mot välfärdsbrott som avgörande för en stark demokrati (s.22). Avtalen mellan upphandlande nämnd eller bolagsstyrelse och utförare utpekas som en central del av arbetet med att förebygga välfärdsbrott.

Förvaltningen framhåller programmets avsaknad av skrivning om kommunens myndighetsutövning på olika områden i form av tillståndsprövning och tillsyn där granskningen av de fristående huvudmännen ska säkerställa lämplighet för uppgiften. Etableringen av oseriösa aktörer inom välfärden kan därmed förhindras i ett tidigt skede och misstänkta välfärdsbrott kan anmälas till polismyndigheten. Förvaltningen efterlyser mot ovanstående en kort skrivning om kommunens myndighetsutövning i avsnittet om det brottsförebyggande arbetet.

Sekretess

Uppdraget att samverka innebär inte att den sekretess som gäller mellan myndigheter/kommuner ändras utan varje myndighet är bunden av den egna sekretessen.

Konsekvenser för jämställdhet och för barn och barns rättigheter

Då ärendet är svar på en remiss från kommunstyrelsen gör förvaltningen ingen egen analys av ärendets konsekvenser för jämställdhet eller för barn och barns rättigheter. Förvaltningen förutsätter att en sådan analys vid behov görs av kommunstyrelsen i den fortsatta hanteringen av ärendet.

Förslag till beslut

Förvaltningen föreslår att förskolenämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Gunilla Davidsson
Förvaltningschef
Förskoleförvaltningen

Åsa Strand
Avdelningschef
Förskoleförvaltningen

Bilaga

Stockholms stads trygghetsprogram 2024–2027

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Gunilla Davidsson, Förvaltningsdirektör	2023-10-09
Åsa Strand, Avdelningschef	2023-10-03